

Inwentaryzacja łabędzi niemych *Cygnus olor* w Bydgoszczy zimą 1998/99

Roman Kucharski i Hubert Skalski

Zachęceni wynikami zeszłorocznego liczenia zimujących w Bydgoszczy łabędzi niemych kontynuowaliśmy obserwacje również w zimie 1998/99 roku (Kucharski 1998). Badaniami objęto zbiorniki wodne w granicach administracyjnych Bydgoszczy. Liczenia przeprowadzono: 05.12.89, 01.01, 02.01, 16.01, 26.01 oraz 06.02. 99. Maksymalna liczba łabędzi przebywających na zbiornikach wynosiła 391 osobników (16.01.99). Zgodnie z oczekiwaniami największe skupiska zimujących tu ptaków stwierdzono na Brdzie w Oplawcu (maks. 104 szt. dnia 06.01.99) oraz na śródosiedlowym stawie, tzw. „Balatonie” (maks. 102 szt. dnia 01.01.99). Udział osobników młodych (w drugim kalendarzowym roku życia) przebywających w mieście wahał się w kolejnych liczeniach od 14 do 19%. Ku naszemu zaskoczeniu podczas obserwacji stwierdzano każdorazowo zaledwie od 2 do 4 osobników odmiany *immutabilis*, co stanowiło poniżej 1,5% zimujących tu łabędzi.

Ogółem odczytano 18 obrączek metalowych, jedną obrączkę plastikową i jedną obrozę szyjną. Poza dorosłym osobnikiem noszącym obrączkę duńską, pozostałe ptaki oznakowane były obrączkami polskimi. Z oznakowanych ptaków, 7 zostało oznakowanych w mieście ubiegłej zimy, a 2 - dwa lata temu. Pozostałe ptaki pochodziły ze Świnoujścia i Włocławka.

W dniach 01.01-06.02.99 zaobráczkowaliśmy w Bydgoszczy 18 łabędzi niemych. Tak zatem łączna liczba ptaków noszących obrączki w mieście wynosiła 38, tj. ok. 10% zimującej tu populacji.

Dzięki uprzejmości Bydgoskiego Klubu Przyjaciół „Animalsów” oraz informacjom uzyskanym z Ogrodu Fauny Polskiej w Myślęcinku zgromadziliśmy dane na temat śmiertelności łabędzi w mieście podczas tegorocznej zimy. Ogółem padło tu co najmniej 17 osobników. Aktywna pomoc Klubu Animals i straży miejskiej pozwoliła uratować większość spośród 55 łabędzi, którym udzielono pomocy. Osłabione ptaki każdorazowo transportowano do Ogrodu Fauny, gdzie znajdowały schronienie. Najczęstsze urazy to uszkodzenia kończyn dolnych wskutek przymarzania do lodu i okaleczeń przez krę. Śmiertelność odnotowana zimą 1998/99 wydaje się stosunkowo niska w porównaniu z zimą 1995/96, kiedy padło w mieście ok. 50 łabędzi (Jankowska 1997).

Literatura

Jankowska I. 1997. *Czy łabędzie muszą masowo ginąć każdej zimy? Ochrona Środowiska*. Mat. Pokonf. IV i V Forum Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, UM Bydgoszcz, str. 185-180.

Kucharski R. 1998. *Zimowanie łabędzi niemych w Bydgoszczy w roku 1998*. Biul. Inf. PGBL 2: 7-8.